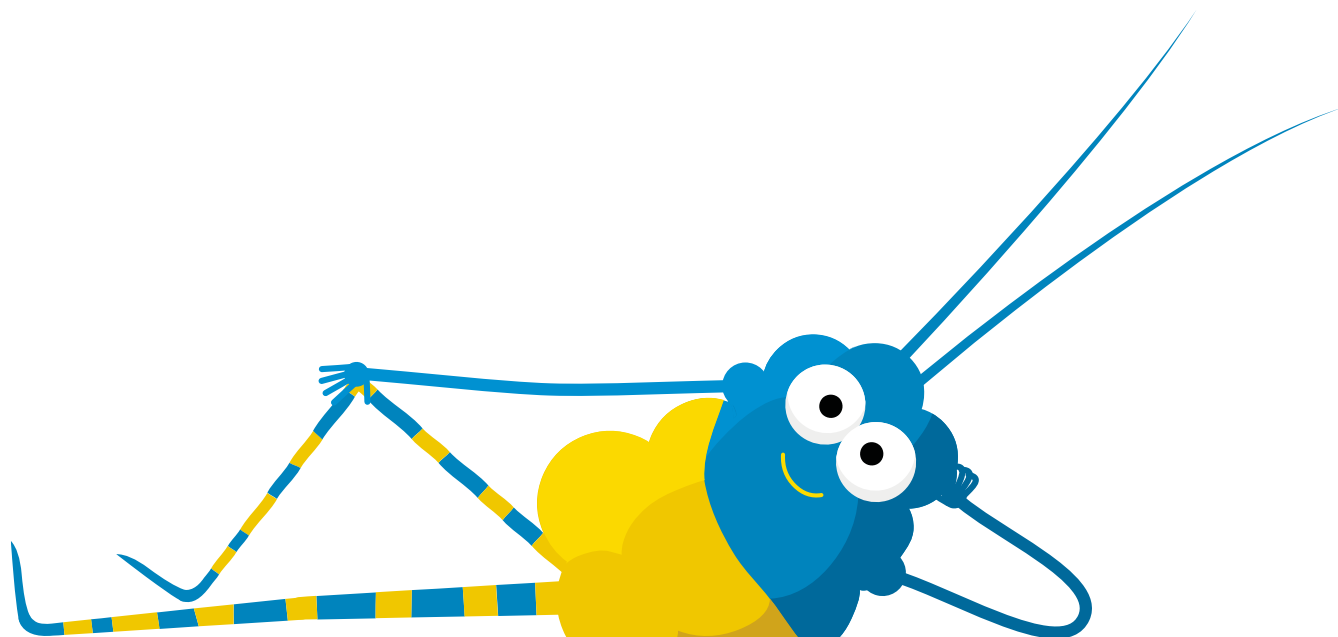

*Duik mee in de wereld van
Studio taal en spelling!*

Studio
taal

Kom je deze tekens tegen?

Doe dan dit.

- Kleur het antwoord.
- Kruis het antwoord aan.
- Zet een rondje om het antwoord.
- Zet een streep onder het antwoord.
- Schrijf je antwoord op.
- Verbind.
- Bespreek samen.
- Werk samen met je maatje.
- Lees de tip.
- Lees goed.
- Lees goed en vlot.
- Lees vloeiend.
- Lees in je boek.
- Ga verder in Vloeiend & vlot.

10 tips bij vloeiend lezen

Wat zie ik in de tekst?

- 1 Ik bekijk de tekst voor het lezen.
- 2 Ik let op de leestekens.
- 3 Ik let op de beschrijvende woorden.

Wat hoort bij elkaar?

- 4 Ik lees zinnen, geen losse woorden.
- 5 Ik lees zinnen, geen regels.
- 6 Ik lees groepjes woorden bij elkaar.
- 7 Ik kies goede adem-momenten.

Wat kan ik met mijn stem duidelijk maken?

- 8 Ik leg nadruk op belangrijke woorden.
- 9 Ik maak de tekst boeiender met mijn stem.
- 10 Ik gebruik verschillende stemmen.

Wat ga je doen?

Je leest woorden met aai, ooi, oei.

Je past dat toe op de tekst *Het toernooi*.

lawaai
vogelkooi
knoeien

Het toernooi

www.ridders.be

**In de tijd van de ridders werd er vaak een toernooi gehouden.
Een groep ridders kwam bij elkaar.
Elke ridder had een mooi en sterk paard bij zich.
En natuurlijk ook een harnas en wapens.**

Ridder tegen ridder

Om de beurt gaan twee ridders de strijd met elkaar aan.

Het gaat niet om een beetje stoeien:

ze vechten om de eer.

De twee ridders rijden te paard op elkaar af.

Elk met een lans in de hand.

Een lans is een lange stok.

Daarmee willen ze elkaar van het paard stoten.

Wie de ander op de grond gooit,

is de winnaar.

Er is ook publiek bij.

De dames zwaaien met hun zakdoek.

Ze juichen en klappen.

Zo moedigen ze de ridders met veel lawaai aan.

www.ridders.be

Groot gevecht

De ridders vechten ook in groepen.
Dan gebruiken ze hun zwaarden.
Zo oefenen ze voor als er oorlog komt.
Het is best wel gevaarlijk.
Er vloeit dan ook vaak bloed bij.

Ringsteken

Op een toernooi gaat het nooit alleen maar om vechten.
Er worden ook spelletjes gedaan.
Bij ringsteken komt een ridder in galop op een ring af.
Hij moet zijn lans door de ring heen steken.

Na afloop

De dag eindigt met een maaltijd
aan lange, mooi gedekte tafels.
De paarden gaan op stal en krijgen hooi.
Dat doet de schildknaap.
Hij is het hulpje van de ridder.
Nu doet hij nog niet mee met het toernooi.
Maar later wel.
Als hij groot genoeg is om te vechten.

les
1

Wat ga je doen?

Je leest woorden met aai, ooi, oei.

Je past dat toe op de tekst *Het toernooi*.

lawaa*ai*
vogelkoo*oi*
knoei*en*

Aan de slag

1

Lees de tekst *Het toernooi*.

Kies daarna een stukje uit de tekst.

Lees dat goed en vlot voor aan je maatje.

Ik begrijp & ik vind

2

**De ridders op het toernooi zijn geen vijanden van elkaar.
Door welke twee zinnen uit de tekst weet je dat?**

Kruis aan.

- Dan gebruiken ze hun zwaarden.
- De ridders vechten ook in groepen.
- Het is best wel gevaarlijk.
- Er worden ook spelletjes gedaan.
- De dag eindigt met een maaltijd.

3

Had jij een ridder willen zijn?

Kruis aan.

- Ik had wel een ridder willen zijn.
- Ik had geen ridder willen zijn.

Vertel aan je buur waarom jij wel of waarom jij geen ridder had willen zijn.

Extra opdracht

Lees de woorden.

Zet een kring om de dieren.

vogelkooi

haaien

kraaien

papegaai

roeiboot

vlooiendoek

draaideur

koeien

knoeien

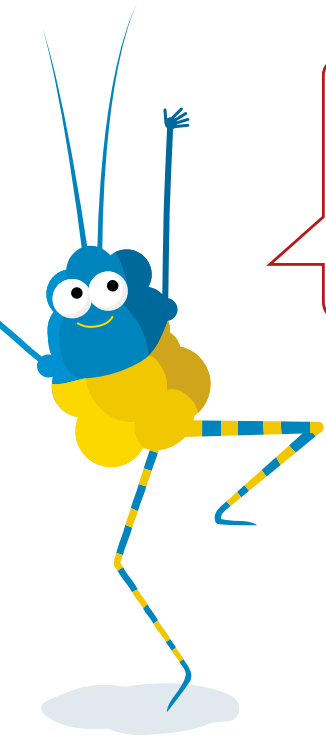

Lees alle woorden nog een keer.

Heb je nog tijd? Oefen nog in Vloeiend & vlot. 📅 50-53

Deze groepjes letters zie je vaak samen:

aai, ooi, oei.

Je zegt ze altijd hetzelfde:

aaj, ooj, oej.

zwaaien

lawaai

draaikolk

strooien

toernooi

vogelkooi

knoeien

snoeischaar

tuinsproeier

haai

saai

draait

mooi

gooit

sproeit

zaaien

draaien

papegaai

zwaailicht

draaimolen

dooien

weggooien

apenkooi

hooikoorts

vlooiensband

roeien

gloeien

vloeistof

roeiboot

reddingsboei

In de dierentuin verblijven de apen in een apenkooi.

Van grassen en bomen krijg ik in de lente hooikoorts. Ik nies dan veel.

Onze hond heeft minder jeuk nu hij een vlooiensband draagt.

Water is een vloeistof. Je kunt het gieten.

Toen Tom in het water viel, werd hij gered met een reddingsboei.

Kersenvlaai

Zondag was ik bezig een sneeuwpop te maken.
 Het doorde nog niet, mijn wangen gloeiden van de kou.
 Toen moest ik met papa mee naar het feestje van tante Els.
 'Daar staat de kersenvlaai al klaar!', zei papa.
 Het was heel glad op de weg, de auto schoof weg.
 'Waarom strooien ze op zondag geen zout?', bromde papa.
 Een auto met een zwaailicht haalde ons in.
 Want er was een vrachtwagen tegen een paal gebotst.
 'Ik wil geen paniek zaaien, maar dit is echt gevaarlijk!
 Dus laat die kersenvlaai maar, we draaien om', riep papa.

meisje
 kraai
 welk
 tuinstoel
 stroop
 nu
 zoete
 stranden
 blaffen
 verstop

duw
 weer
 haver
 spaken
 kreeft
 vijver
 gesp
 kraal
 waslijn
 schub

- lawaai
- schatkist
- lucht
- schreef
- duimpje
- vogelkooi
- vlo
- stank
- laatst
- bloei

zijde
 kelder
 snikken
 behang

- papegaai
- kieuw
- heten
- snoeischaar
- slager
- zeewier

Wat ga je doen?

Je legt nadruk op belangrijke woorden (tip 8).
Je past dat toe op de tekst *Het toernooi*.

plus

Het toernooi

www.ridders.be

**In de tijd van de ridders werd er vaak een toernooi gehouden.
Een groep ridders kwam bij elkaar.
Elke ridder had een mooi en sterk paard bij zich.
En natuurlijk ook een harnas en wapens.**

Ridder tegen ridder

Om de beurt gaan twee ridders de strijd met elkaar aan.
Het gaat niet om een beetje stoeien:
ze vechten om de eer.
De twee ridders rijden te paard op elkaar af.
Elk met een lans in de hand.
Een lans is een lange stok.
Daarmee willen ze elkaar van het paard stoten.
Wie de ander op de grond gooit,
is de winnaar.
Er is ook publiek bij.
De dames zwaaien met hun zakdoek.
Ze juichen en klappen.
Zo moedigen ze de ridders met veel lawaai aan.

www.ridders.be

Groot gevecht

De ridders vechten ook in groepen.
Dan gebruiken ze hun zwaarden.
Zo oefenen ze voor als er oorlog komt.
Het is best wel gevaarlijk.
Er vloeit dan ook vaak bloed bij.

Ringsteken

Op een toernooi gaat het nooit alleen maar om vechten.
Er worden ook spelletjes gedaan.
Bij ringsteken komt een ridder in galop op een ring af.
Hij moet zijn lans door de ring heen steken.

Na afloop

De dag eindigt met een maaltijd
aan lange, mooi gedekte tafels.
De paarden gaan op stal en krijgen hooi.
Dat doet de schildknaap.
Hij is het hulpje van de ridder.
Nu doet hij nog niet mee met het toernooi.
Maar later wel.
Als hij groot genoeg is om te vechten.

Wat ga je doen?

Je legt nadruk op belangrijke woorden (tip 8).
Je past dat toe op de tekst *Het toernooi*.

plus

Aan de slag

1

Kleur in elk woord aai, ooi of oei.

bemoeien   lawaai   toernooi   stoeien

Lees met de zandloper de woorden goed en vlot.

Zet een streep tot waar je komt.

verknoeien	lopend	zoals	ontsteken
theepauze	soepkommetje	prooidier	fietswrak
eierdooier	afgelopen	peuteren	grijzend
kast	ooievaarsnest	verstoppertje	opgeheven
dirigent	regenen	steviger	vogelkooitje
afwisseling	begroeien	glazenwasser	mailen
buiginkje	thuisdoelpunt	leeuwerik	hobbelen
nieuwsuitzending	chips	kiwi	koeienstaarten
sabbelen	opendraaien	verdraaien	waarschuwen
fluitsolo	presentatie	feest	muzikspeler

Oefen de rijtjes nog een keer.

Lees dan weer goed en vlot met de zandloper.
Zet een streep tot waar je nu komt.

2

Lees de tekst *Het toernooi*.

Kies daarna een stukje uit de tekst.

Lees dat vloeiend voor aan je maatje.

Leg nadruk op de belangrijke woorden.

68, tip 8

Ik begrijp & ik vind

3

**De ridders op het toernooi zijn geen vijanden van elkaar.
Door welke twee zinnen uit de tekst weet je dat?**

Kruis aan.

- Dan gebruiken ze hun zwaarden.
- De ridders vechten ook in groepen.
- Het is best wel gevaarlijk.
- Er worden ook spelletjes gedaan.
- De dag eindigt met een maaltijd.

4

Had jij een ridder willen zijn?

Kruis aan.

 Ik had wel een ridder willen zijn. Ik had geen ridder willen zijn.**Vertel aan je buur waarom jij wel of waarom jij geen ridder had willen zijn.**

Heb je nog tijd? Lees dan in je boek.

M4

Wat kan ik met mijn stem duidelijk maken?

68

8 Leg nadruk op belangrijke woorden.

Laat bij het hardop lezen horen welke woorden belangrijk zijn.
Leg nadruk op die woorden: druk daar met je stem op.
Dan begrijpt de luisteraar de tekst het beste.

Een worm is een heel ander dier dan een rups.

9 Gebruik je stem om de tekst boeiender te maken.

Een mop lees je anders voor dan een verhaal of een weettekst.
Maak een spannende tekst met je stem écht spannend.
Praat zachter of juist **harder**, l a n g z a m e r of juist sneller.

*Ze hadden zich goed verstopt.
Maar **oei!** ... Wat was **dát** voor geluid?*

les
2

Wat ga je doen?

Je leert zien en horen hoe iemand zich voelt.
Wie goed luistert, let daarop.

Op verkenning

1 **Bekijk het eerste filmpje.**
Hoe voelen Flip en mama zich?
Kies een gevoelskaart.

Bekijk het filmpje nog eens.
Had je het goed?

2 **Bekijk het tweede filmpje.**
Hoe voelen Flip en mama zich?
Kies een gevoelskaart.

Bekijk het filmpje nog eens.
Had je het goed?

Uitleg

Hoe voelt iemand zich?
Dat kun je **zien**: aan het gezicht, aan de gebaren, aan de houding.
Dat kun je ook **horen**: aan de stem, aan de manier van praten.
Let daar goed op wanneer iemand iets zegt!

Aan de slag

3 **Bekijk de tekeningen.**
Hoe voelen de kinderen zich?
Bespreek met je maatje.

Wat zeggen de kinderen?
Verbind elke tekening met de juiste zin.

Ik durf niet van
de glijbaan.

Ik wil nooit meer
met jou spelen!

Joepie,
de zon schijnt!

Mijn konijn
is dood.

4

Lees om de beurt een tekstballon voor.

Laat horen hoe je je voelt. Laat het ook zien.

Wat heb ik je gemist!

Dat mag je niet doen!

Moeten we nu al naar huis?

Zitten daar spinnen?

Kijk en luister goed. Hoe voelt je maatje zich?

Kleur het juiste vakje.

beurt 1	boos	verdrietig	bang	blij
beurt 2	boos	verdrietig	bang	blij

Waarom merk je dat?

Kleur een of meer vakjes.

beurt 1	ogen	mond	hoofd	handen	lichaam
beurt 2	ogen	mond	hoofd	handen	lichaam

5

Lees de tekst in stilte.

Mijn broer en ik hebben een uur lang gegraven.
Hij was er zeker van: er zat een schat in de grond.
In onze eigen voortuin!
Hij had een oud plan van het huis.
Daarop stond een groot kruis.
We vonden van alles: twee flessen, een paar spijkers ...
Maar geen schat.
Mama zag ons.
Ze riep: 'Passen jullie wel op?
Volgens mij loopt daar de buis naar het riool!'

Hoe wil je de tekst straks lezen?

Kruis aan.

- trots   vrolijk
 verdrietig   boos

Oefen in stilte.

Denk aan je stem, je gebaren en je gezicht.

Lees de tekst voor aan je maatje.

Lees om de beurt. Laat horen hoe je je voelt. Laat het ook zien.

Terugkijken

6

Hoe voelde je maatje zich?

Kies een gevoelskaart.

Waarom kon je dat zien en horen?

Vertel.

wantrouwig

verdrietig

boos

droevig

nerveus

blij

verrast

verbaasd

eenzaam

onzeker

bang

les
4

Wat ga je doen?

Je leert een weettekst schrijven. Een woordweb helpt je op weg.
Je leert dat je in een woordweb kunt doorwebben.

Op verkenning

1

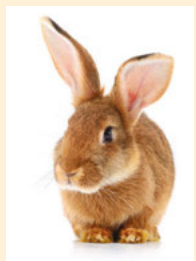
Sara wil een tekst schrijven over konijnen.
Ze maakt een woordweb.

Met het woordweb schrijft Sara een tekst.

Het konijn

Een konijn heeft lange oren.
Het eet graag wortels en andere groenten.
Je kunt een konijn als huisdier houden.
Het woont dan in een kooi.
Je moet je konijn goed voederen en borstelen.

Welke woorden uit het woordweb heeft Sara gebruikt?
Welke tekst heeft ze geschreven? Hoe weet je dat?

Uitleg

Wil je een tekst schrijven waaruit de lezer iets kan leren?

Dan moet alles wat je schrijft juist zijn.

Je schrijft dan een **weettekst**.

Zoek eerst informatie op: in een boek, op het internet, in de bib.

Maak een **woordweb**. Daarin staat alles wat je weet.

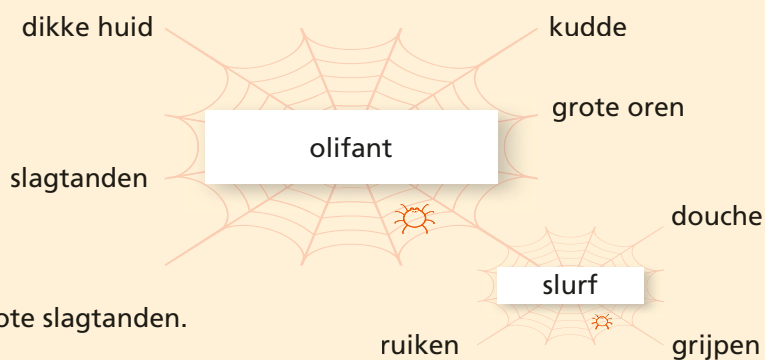
Je mag ook **doorwebben** rond een ander woord.

Denk na over wat je wilt schrijven.

Welke woorden uit je woordweb wil je gebruiken?

Maak er goede zinnen mee.

Doe dat in een goede volgorde.

Een olifant heeft grote slagtanden.

Zijn huid is heel dik.

Met zijn slurf neemt de olifant een douche.

Met zijn slurf ruikt hij en grijpt hij voedsel.

Aan de slag

2

Over welk dier willen jullie een weettekst schrijven?

Wij schrijven een weettekst over _____.

Wat weet je al over het dier?

Vertel het aan elkaar.

Hoe ziet het dier eruit?
Wat eet het dier?
Welk geluid maakt het dier?
Waar woont het dier?

3

Maak een woordweb over het dier.

Schrijf om de beurt iets op.

Two spiderweb templates are provided for creating a word web. Each template consists of a central rectangular box with a sun icon, connected to a larger, irregular web shape. The webs are positioned in the center of the page, with horizontal lines on either side for writing words.

Wat wil je nog meer weten over het dier?

Zoek het op!

Schrijf het ook in je woordweb.

4

Schrijf een weettekst over het dier.

Wat wil je eerst vertellen?

Maak een goede zin.

Vinden jullie de zin allebei goed?

Schrijf hem dan op!

A series of horizontal lines provided for writing a short text about the animal.

Terugkijken

5

Welke zinnen passen bij jouw weettekst?

Kruis aan.

- Deze tekst vertelt veel over het dier.
- Deze tekst vertelt niet genoeg over het dier.

- Ik vind het moeilijk om een weettekst te schrijven.
- Ik vind het makkelijk om een weettekst te schrijven.

Verzamel alle teksten. Maak samen een dierenkrant!

Wat ga je doen?

- Je leest woorden met aai, ooi, oei.
- Je legt nadruk op belangrijke woorden (tip 8).
- Je past dat toe op de tekst *Het toernooi*.

Aan de slag

1 Lees de zinnen. Welk woord past in de zin?

- a In de tijd van de ridders was er vaak een reddingsboei / toernooi / vloeistof.
- b Het publiek moedigt de ridders aan met veel lawaai / strooien / knoeien.
- c Mijn vader sproeit de plantjes met een tuinsproeier / hooikoorts / roeiboot.
- d Mijn moeder maait het gras met de draaimolen / oersaai / grasmaaier.
- e Je praat me telkens na, je lijkt wel een papegaai / apenkooi / knoeipot.

Lees de zinnen met het juiste woord eerst goed, daarna vlot.

2 Lees de tekst *Het toernooi*.

Kies daarna een stukje uit de tekst.
Lees dat vloeiend voor aan je maatje.

Leg nadruk op belangrijke woorden.

68, tip 8

3 Lees met de zandloper de woorden goed en vlot.

Zet een streep tot waar je komt.

draaikolk	vervolgen	pa	bezempje
angel	thuisbrengen	zenuw	hooikoorts
virus	training	zwaailicht	straat
stevig	nummerplaat	puist	hond
tafeltje	vlooiendoek	hagelbui	verdwijnen
benieuwd	ontvangen	bengel	apenkooi
straal	nicht	tuinsproeier	flat
drink	schraal	bruggetje	kurkdroog
kassa	toernooi	lieveling	wrakhout
reddingsboei	sterretje	titel	ontvangst

Oefen de rijtjes nog een keer.
Lees dan weer goed en vlot met de zandloper.
Zet een streep tot waar je nu komt.

Heb je nog tijd? Oefen nog in Vloeiend & vlot. 50-53

8 Leg nadruk op belangrijke woorden.

Laat bij het hardop lezen horen welke woorden belangrijk zijn. Leg nadruk op die woorden: druk daar met je stem op. Dan begrijpt de luisteraar de tekst het beste.

Een worm is een heel ander dier dan een rups.

9 Gebruik je stem om de tekst boeiender te maken.

Een mop lees je anders voor dan een verhaal of een weettekst. Maak een spannende tekst met je stem écht spannend. Praat zachter of juist **harder**, l a n g z a m e r of juist sneller.

*Ze hadden zich goed verstopt.
Maar **oei!** ... Wat was **dát** voor geluid?*

Wat ga je doen?

Je legt nadruk op belangrijke woorden (tip 8).
Je past dat toe op de tekst *Middeleeuwse ridders*.

plus

Aan de slag

1

Deze tekst gaat over ridders.

Vind je dat een leuk onderwerp? Kruis aan.

ja   nee

Waar lees jij graag over?

Schrijf twee dingen op.

1 _____

2 _____

2

De middeleeuwen, zo noem je de tijd waarin de ridders leefden.

Lees deze tekst over middeleeuwse ridders.

Wie waren de middeleeuwse ridders?

Middeleeuwse ridders leefden honderden jaren geleden in Europa. Ze droegen een zwaar harnas en een zwaard. Op hun paard reden ze naar het slagveld. De ridders vochten voor hun koning of voor een machtige edelman.

Een ridder worden

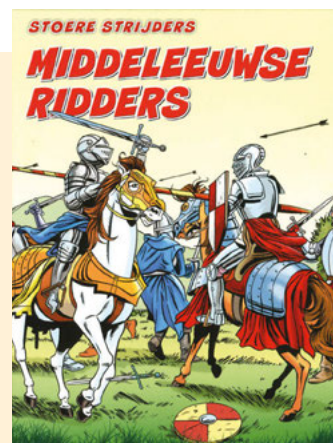
Veel jongens werden ridder omdat hun vader ook ridder was. Als ze 7 jaar waren, gingen ze als **page** voor een ridder werken.

Als een page 14 jaar was, kon hij een schildknaap worden. Een schildknaap zorgde voor de paarden van de ridder en maakte zijn wapens en harnas schoon. Ook ging hij met de ridder naar veldslagen toe.

De wapens van een ridder

Ridders vochten met een lans terwijl ze op een paard zaten. Een lans is een lange houten stok met een metalen punt. Ridders probeerden met hun lans andere ridders van hun paard te stoten. [...]

Een ridder moest zijn eigen harnas kopen. Een harnas was gemaakt van metaal en woog erg veel. Sommige harnassen waren gemaakt van kleine metalen ringen. Andere harnassen bestonden uit sterke stalen platen.

Charlotte Guillain, *Middeleeuwse ridders*,
Uitgeverij Schoolsupport, 2013

Lees de eerste grijze zin in de tekst nog eens.

Het blauwe woord is belangrijk. Dat krijgt nadruk.

Kies in de andere grijze zinnen steeds één belangrijk woord.

Zet daar een streep onder.

Lees om de beurt de grijze zinnen vloeiend voor.

Lees nu de hele tekst met je maatje.

Lees om de beurt een stukje aan elkaar voor.

Leg nadruk op de belangrijke woorden.

 68, tip 8

3

Welke dingen komen voor in de tekst?

Kijk naar de afbeelding en zet er rondjes om.

4

Vertel aan je buur:

- Wat vind je spannend in de riddertijd?
- Wat vind je eng in de riddertijd?

Heb je nog tijd? Lees dan in je boek.

Ik begrijp & ik vind

M4

Wat kan ik met mijn stem duidelijk maken?

68

8 Leg nadruk op belangrijke woorden.

Laat bij het hardop lezen horen welke woorden belangrijk zijn. Leg nadruk op die woorden: druk daar met je stem op. Dan begrijpt de luisteraar de tekst het beste.

Een worm is een heel ander dier dan een rups.

9 Gebruik je stem om de tekst boeiender te maken.

Een mop lees je anders voor dan een verhaal of een weettekst. Maak een spannende tekst met je stem écht spannend. Praat zachter of juist **harder**, l a n g z a m e r of juist sneller.

Ze hadden zich goed verstoppt.
Maar oei! ... Wat was **dát** voor geluid?

Wat ga je doen?

Je maakt een woordweb of een woordenrij.
Zo kun je de betekenis van woorden goed onthouden.

Op verkenning

1

Lees het verhaal.

Wouter is eenzaam

Nacht. Donker. Slaap.
Wouter is in Grombol Land.
Hij voelt zich **eenzaam**.
Hij is helemaal alleen.
Hij **verlangt** naar huis.
Hij is **verdrietig**.
Grombol hoort Wouter **snikken**.
Hij wil hem **troosten**.
'Bol, bol, grom grom.
Niet huilen, Wouter.
Je bent niet alleen.
Ik ben bij je.'
Dat helpt.
Wouter lacht weer.
Zijn **heimwee** is weg.
Hij is niet meer **droevig**.
Niet meer eenzaam.
Grombol is bij hem.

2

Maak een woordweb.

Zoek de woorden in de tekst.

_____

_____

_____

_____

niet samen

niet vrolijk

Uitleg

Bij een woord horen andere woorden:

- woorden die hetzelfde betekenen
- woorden die het omgekeerde betekenen: het **tegengestelde**.

Je kunt die woorden bij elkaar zetten:

- in een woordweb

- in een woordenrij.

eenzaam – alleen

angstig – bang –
donker – niet kalm

troosten – verdrietig –
Ach, kom maar.

Zo kun je beter onthouden wat het woord betekent.

Aan de slag

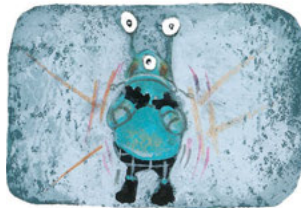
3

Luister naar het vervolg van het verhaal.

De juf of meester leest voor.

Lees de zinnen over Grombol.

Grombol is **angstig**.
Het is donker.
Grombol heeft schrik.

Vul het woordweb aan.

Bedenk drie woorden die bij angstig horen.

Bedenk ook twee woorden die niet bij angstig horen.

4

Lees de zinnen over Wouter.

Wouter is **somber**.
Hij vindt niets meer leuk.
Dat is een **naar** gevoel.

Somber is een naar gevoel.

Wat past nog meer in de woordenrij van **naar**?

Kruis aan.

☐ niet leuk	☐ droevig	☐ vervelend	☐ blij
☐ gelukkig	☐ mooi	☐ niet prettig	☐ slecht
☐ niet fijn	☐ lachen		

Bedenk zelf nog twee woorden die bij **naar** horen.

_____

_____

5

Lees de zinnen.

'Wat kijk jij treurig', zegt Grombol.
'Ben je verdrietig?'

Maak een rij van vier woorden.

Verdrietig hoort bij **treurig**.

Welke woorden horen ook bij **treurig**?

treurig: _____

_____

_____

Maak nog een rij van vier woorden.

Welke woorden horen niet bij **treurig**?

niet _____, niet _____,

niet _____, niet _____

Terugkijken

6

Ga naar **Mijn woordenblad!** .

Heb je in deze les nieuwe woorden geleerd?
Schrijf ze in de rechterkolom.

Kies een woord van Mijn woordenblad!.
Maak er in het midden een **woordweb** of een **woordenrij** bij.

Extra opdracht

Hoe voel jij je vandaag?

Welke woorden horen daarbij? Welke woorden zijn het tegengestelde?

Maak een **woordweb** of een **woordenrij**.

_____ *niet* _____

_____ *niet* _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

Wat ga je doen?

Je leert dat je met zinnen kunt vertellen, vragen en roepen.

Op verkenning

1

Luister naar de tekst.**Gesnurk**

Tibo ligt met zijn ogen wijd open in bed.
 Hij hoort iets in zijn kast.
 Het lijkt wel gesnurk!
 Hoe kan dat nu?
 Op de wekker is het drie uur 's nachts.
 Tibo gooit zijn donzen dekbed van zich af en gaat rechtop zitten.
 Hij luistert.
 En weer hoort hij een geluid in de kast!
 Tibo stapt uit bed en schuifelt op zijn blote voeten naar de kast.
 'Fff, grrr, fff, grrr, fff, grrr', gaat het.
 En dan plots een luide snurk.
 Zachtjes opent Tibo de kast.
 Maar hij ziet niets.
 Moet hij nu bang zijn?
 Zou dit een dier zijn?
 Of een griezel of een monster?
 Nee, Tibo is niet zo vlug bang.
 Hij gelooft niet in griezels en monsters en spoken.
 Volgens hem kan een muis ook snurken.
 Of een poes.
 Maar zo luid?
 'Poes, poes, poesie', zegt Tibo.
 'Muis, muis, muisje?'

Maar het gesnurk gaat gewoon verder.
 En dan schuift Tibo een stapel shirts opzij.
 In een donker hoekje achter de shirts ziet hij het dier liggen.
 Het is te donker om te zien wat voor dier het is.
 Tibo zoekt een klein lichtje.
 Aan de sleutelhanger van zijn fiets sleutel zit er een.
 De sleutelhanger ligt op zijn bureau.
 Hij sluipt terug naar de kast, heel stillletjes, op zijn tenen.
 En dan schijnt hij in het hoekje.
 'Oei!' Tibo schrikt en weet niet wat hij ziet.
 Het is een ding.
 Een gekke blubber met twee ogen, een mond en een klein neusje.
 Zijn neus trilt bij de ene snurk en zijn lippen bij de andere.
 En zo gaat het maar door: 'Fff, grrr, fff, grrr.'
 Het ding ziet er lief uit.
 Lief en grappig tegelijk.

Uit: *Het slaapding*, tekst Els Hoebrechts met tekeningen van Helen van Vliet, © Uitgeverij Zwijsen B.V., Tilburg

2

Vul samen het bordschema aan.

Uitleg

- Wil je gewoon iets vertellen? Dan gebruik je een **mededelende zin**. Die eindigt met een **..**
- Wil je iets vragen? Dan gebruik je een **vragende zin**. Die eindigt met een **?**.
- Wil je iets luid of krachtig zeggen? Dan gebruik je een **uitroepende zin**. Die eindigt met een **!**.

Je kunt zinnen **ombouwen** tot een andere soort zin.

Hij hoort iets in zijn kast.

Hoort hij iets in zijn kast?

Hij hoort iets in zijn kast!

Let dan wel goed op de **volgorde** van de woorden.

Aan de slag

3

Lees het vervolg van het verhaal.

Schrijf in elk vakje de juiste letter.

M = mededelende zin

V = vragende zin

U = uitroepende zin

Dit heb ik nog nooit gezien, denkt Tibo.

Het ding wordt niet wakker van het lichtje.

Het slaapt en slaapt maar door met een enorm gesnurk.

Zou ik het durven wakker maken?

Zou het bijten of weglopen?

Tja, het is in elk geval niet groot.

'Hé, pssst', fluistert Tibo.

'Hé, pssst.'

Het ding verroert zich niet.

Zou ik het durven aanraken?

Met zijn vinger tikt hij op het hoofd van het ding.

Het ding beweegt, maar doet geen oog open.

Tibo tikt nog eens.

En dan gaat er een oog open.

Het ding kijkt verschrikt.

'WAAAH!' roept Tibo.

Het ding schrikt zich ook te pletter en roept:

'WAAAH, WAAAH, WAAAH!'

Wat heeft het een grote mond!

Uit: *Het slaapding*,
tekst Els Hoebrechts met
tekeningen van Helen van Vliet,
© Uitgeverij Zwijzen B.V., Tilburg

4

Lees het vervolg van het verhaal.

- Lees de tekst in stilte.
- Lees met je maatje om de beurt een zin voor.
Denk aan je stem, je gebaren en je gezicht.
- Schrijf het juiste leesteken.

Nu schrikt Tibo op zijn beurt___
 Hij zet een stap achteruit en valt over een kussen___
 Boem___
 Daar zit hij nu___
 Even is het stil in de kamer___
 Wat ben jij___
 Het ding antwoordt niet___

5

Maak van de zin ...

- een uitroepende zin.
Ik doe je niets.
_____
- een vragende zin.
Het slaapding begint te snikken.
_____
- een mededelende zin.
Aait hij de slaapbol heel zacht?
_____

Terugkijken

6

Lees de zinnen.

Schrijf in elk vakje de juiste letter.

- M = mededelende zin
- V = vragende zin
- U = uitroepende zin

- Ik hou van jou!
- Ga zitten!
- Wil je nog met me spelen?
- Ik ben een beetje triest.
- Zwijg nu toch eens!
- Hij loopt rustig weg.

les
16

Wat ga je doen?

Je leert hoe je een moeilijke tekst toch kunt lezen.
Als het moeilijk gaat, lees je trager en aandachtiger.
Of je herleest het moeilijke stuk.

Op verkenning

1

Lees het recept.

Dokter Lof liefdesdrank

<u>Nodig</u>	Doen
- een vuurrode kom	Neem een vuurrode kom.
- een stokje zoethout	Breek een handvol manestralen in stukjes.
- een kopje water	Meng ze met de blaadjes zonnebloem.
- enkele blaadjes van de zonnebloem	Roer voorzichtig de gedroogde glimlach eronder.
- een gedroogde glimlach	Giet het water over het mengsel.
- een zakje manestralen	Doe nu het stokje zoethout erbij.
- een snuifje suiker	Werk af met een snuifje suiker.
	Verwarm je drankje in de lentezon.
	Smakelijk!

Enkele druppels geven je kriebels in je buik. Het drankje gaat een zomer lang mee.

Bespreek met je maatje.

- Hoe weet je dat dit een echte liefdesdrank is?
- Iemand drinkt het drankje. Wat gebeurt er volgens jou?

Uitleg

Soms begrijp je een tekst niet.
Je begrijpt niet wat de woorden en zinnen betekenen.
Of je begrijpt de bedoeling van de tekst niet.
Lees de tekst dan nog een keer.
Meestal begrijp je alleen **één stukje** niet.
Dan hoef je niet de hele tekst opnieuw te lezen.

Lees je een tekst of een stukje opnieuw?
Lees dan **langzamer**.
Denk na over elk woord en elke zin.
De woorden en zinnen moeten bij de rest van de tekst passen.

Aan de slag

2

Lees het recept.

- a Doe het meel in de kom.
Doe daar de suiker en het zout bij.
Meng de boter en het ei erdoor.
- b Was je handen goed.
Kneed alles in de kom door elkaar.
Nu heb je het deeg voor de koekjes.
- c Rol het deeg uit met de fles.
Steek de koekjes uit met het glas.
Bak de koekjes in de oven bruin.

Welk deel van de tekst vind je moeilijk?

Kruis aan.

- deel a   deel b   deel c   geen

Lees dat deel nog een keer.

- Lees het langzaam.
- Denk na over elke zin.

Begrijp je het nu beter?

Kruis aan.

- ja   een beetje   nee

Ken je de volgorde van het recept?

Schrijf de juiste letter bij elke foto.

3

Lees de tekst.

- a Vaar niet te ver de zee op.
Want dan val je van de aarde af!
Dat dachten de mensen vroeger.
- b Maar de zeeman Columbus wist het zeker.
Aan de overkant van de zee is ook land.
Dus vertrok hij met zijn schip uit Spanje.
- c De reis duurde heel lang.
De mannen op het schip werden bang.
Ze wilden draaien en terugvaren.
Maar Columbus zette door. Gelukkig maar!
Want zo ontdekte hij Amerika.

Bekijk de tekening. Wie dacht dat dat zou gebeuren?

Kruis aan.

- de mensen
- Columbus
- de mannen op het schip

In welk deel van de tekst vond je het antwoord?

Kruis aan.

- deel a   deel b   deel c

Lees de tekst nog eens. Waar vertrok Columbus met zijn schip?

Kruis aan.

- Amerika
- Spanje
- België

In welk deel van de tekst vond je het antwoord?

Kruis aan.

- deel a   deel b   deel c

4

Lees de tekst.

- a In Frankrijk staat een bijzonder paleis.
Het is gebouwd door één man.
Hij was niet eens een bouwer.
De man was een postbode!
- b Overdag bezorgde hij de post.
Zag hij ergens stenen liggen?
Dan stopte hij die in zijn tas.
's Avonds bouwde hij aan zijn paleis.
Na 33 jaar was dat klaar.
- c * De mensen dreven de spot met hem.
Ze lachten hem vierkant uit.
Ze noemden hem een dwaas.
Maar hij hield vol en ging gewoon door.
Nu vindt iedereen hem heel knap.

Welk deel van de tekst vind je moeilijk?

Kruis aan.

 deel a deel b deel c geen**Lees dat deel nog een keer.**

- Lees het langzaam.
- Denk na over elke zin.

Begrijp je het nu beter?

Kruis aan.

 ja een beetje nee**In deel c staat:**

* De mensen dreven de spot met hem.
Ze lachten hem vierkant uit.

Kruis aan wat dat betekent.

 meehelpen uitlachen verbaasd kijken verdrietig kijken

Terugkijken

5

Wie doet het goed?

Kleur het juiste gezichtje.

Kobe ☺ ☹

Andrej ☺ ☹

Simon ☺ ☹

Ik lees dat stukje nog een keer.
Ik lees het langzamer.
Ik denk er goed over na.

Kobe

Ik lees de hele tekst nog een keer.
Van het begin tot het einde.
Dan snap ik het misschien.

Andrej

Een stukje nog eens lezen?
Nee, dat duurt me te lang!
Ik lees gewoon door!

Simon

Extra opdracht

Welke woorden heb je op **Mijn woordenblad!** geschreven?

- Kies er twee.
- Leg die woorden uit met een zin, een tekening of een woordweb.

**Aandacht
voor woorden**

Mijn woordenblad!

eenzaam

het tegengestelde

naar

thuis

treurig

troosten

trots

een dutje doen

**Mijn mooie, leuke,
grappige, moeilijke ...
woorden**

Leeslogboek

Kleur de ster als je het boek uitgelezen hebt.

1 Deze boeken en teksten heb ik gelezen:

boek/tekst:	datum		
	start	stop	
_____	_____	_____	★
_____	_____	_____	★
_____	_____	_____	★
_____	_____	_____	★
_____	_____	_____	★
_____	_____	_____	★
_____	_____	_____	★
_____	_____	_____	★
_____	_____	_____	★
_____	_____	_____	★

2 Van deze schrijver zou ik meer willen lezen:

_____

Over dit onderwerp zou ik meer willen lezen:

_____

3 Mijn leukste boek is:

_____

Wie zou het boek ook moeten lezen?

_____

Mijn minst leuke boek is:

_____

4 Het leukste boek krijgt van mij:

(1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8) (9) (10)

Het minst leuke boek krijgt van mij:

(1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8) (9) (10)

1. Twee tenten

Jonas kijkt uit het raampje van de auto.
Huizen en bomen flitsen voorbij.
Mama rijdt stevig door.
'Zijn we er al bijna?' vraagt Jonas.
'Nog een half uur,' zegt Stan.
'Dan zijn we bij het kampeerbos.'
Stan zit voorin.
Hij is de nieuwe vriend van mama
en hij gaat voor het eerst mee kamperen.
Voor Jonas hoeft dat niet zo nodig.
Stan is best aardig, hoor.
Maar het liefst was hij alleen met mama gegaan.
Net als vorig jaar in de herfst.
Toen waren ze een week op een eiland,
gezellig samen in de tent.
Hoe zou dat nu gaan?
Stan wil vast ook bij mama in de tent slapen.
En daar is maar plek voor twee mensen.
Moet Jonas dan in de kleine tent?
In zijn eentje?
Hij heeft een keer een eng verhaal gehoord.
Over een jongen in een tent.
En midden in de nacht ...
Maar daar wil hij nu niet aan denken.
Jonas gaat rechtop zitten.

'Mam, waar slaap ik?' vraagt hij.
Met zijn vingers trommelt hij op zijn been.
'Waar je maar wilt,' zegt mama.
'Je mag in de kleine tent,
of je slaapt bij mij in de grote tent.'
'Ik wil bij jou,' zegt Jonas vlug.
Hij kijkt naar Stan.
Die draait zich naar hem om en zegt:
'Prima hoor, dan neem ik de kleine tent.'
Dat valt me van hem mee, denkt Jonas.
Hij zucht ervan.
'Heb je zin in deze week?' vraagt Stan.
'Ja,' zegt Jonas.
'Want in het kampeerbos kun je heel veel doen.
Leuke dingen met ridders.
En dat is altijd fijn.'
Jonas is gek van ridders.
Het liefst zou hij een ridder willen zijn.
Thuis kijkt hij vaak naar ridderfilms.
En hij heeft een grote stapel boeken.
Die gaan over de riddertijd.

Jonas pakt de folder die naast hem ligt.
Daarop staat: Ridders in het kampeerbos.
Je ziet een plaatje van een ridder met harnas.

'Kijk,' zegt Jonas.
Hij geeft de folder aan Stan.
'Hier staat wat je er kunt doen.'
Stan leest hardop: 'Knutsel een harnas, verf een schild, vecht met een zwaard en nog veel meer.'
'Dat vechten met een zwaard lijkt me wel leuk,' zegt Jonas.
'Maar zou ik dat wel kunnen?'
'Vast wel,' zegt Stan.
'Maak je maar niet druk.
Ik kan je altijd helpen.'
Dat hoeft nu ook weer niet, denkt Jonas.
Maar hij zegt niks.
Want het is wel aardig van Stan.

'Nog een minuut,' roept mama vrolijk.
Ze slaat rechts af.
De auto rijdt een weggetje in vol kuilen.
Aan het eind ziet Jonas een bord.
Hij leest: Welkom in het kampeerbos!
Ze zijn er!

2. De ridder in het bos

Jonas stapt uit de auto.
Wat ruikt het hier lekker naar de herfst.
Hij kijkt om zich heen.
Er staan heel veel bomen.
Hij ziet ook een paar tenten, een winkel
en een meisje dat net zulk haar heeft als hij.
Het meisje komt op hen af.
'Hallo, ik ben Ellie,' zegt ze.
Ze geeft hun een hand.
'En dit is Jens.'
Ellie wijst op een grote blonde jongen.
Hij is bijna net zo lang als Stan.
'Wij zorgen voor alles hier,' zegt Ellie.
'Je kunt mij meestal daar vinden.'
Ze knikt met haar hoofd naar de winkel.
'Hou je van ridders?' vraagt Jens aan Jonas.
'Echt wel,' zegt Jonas.
'Morgen gaan we een harnas maken,' zegt Jens.
'Doe je mee?'
Jonas kijkt naar mama.
'Ja hoor, doe maar,' zegt ze.
'Je bent hier voor de ridders.
Ga jij maar fijn een harnas maken.'
'Goed,' zegt Ellie.
'Dan wijs ik jullie nu je kampeerplek.'

Een uur later staan de tenten.
Jonas duwt nog een laatste haring in de grond.
Dan is hij klaar.
Mama en Stan zitten al op twee klapstoelen.
'Lieverd,' zegt mama.
'Wil jij even naar de winkel gaan?
We hebben nog pasta nodig.
Anders kan Stan niet koken.'
Jonas kijkt naar het bos.
Dat ziet er al een beetje donker uit
en daar houdt hij niet van.
Je weet maar nooit wie er achter een boom zit.
Kan Stan dat niet zelf doen? wil hij zeggen.
Maar dan bedenkt hij zich.
Een echte ridder is niet bang in het donker.
En hij dus ook niet.
'Geef me het geld maar,' zegt hij stoer.

Even later rent hij over het bospad.
In de winkel is het licht al aan.
'Hallo Jonas,' zegt Ellie.
Hij kiest een pak pasta uit en betaalt.
Ellie geeft hem het wisselgeld.
Een paar tellen later rent Jonas alweer terug.

Het is nog niet echt donker,
maar het schemert al wel.
Jonas is bijna bij de bocht.
Daarna nog een klein stukje bospad
en dan is hij terug bij het tentenveld.
Maar wat beweegt daar?
Met een ruk staat Jonas stil.
In de bocht van het pad staat een man.
Groot en breed.
Het lijkt wel of de man een helm op heeft.
Een ridderhelm.
Jonas beeft een beetje.
Maar toch doet hij een stap naar voren.
Hij wil weten wie daar staat.
Ja hoor, hij had het goed gezien.
Er staat een ridder!
Met een harnas, een helm en een zwaard.
'Hallo,' zegt de ridder met een zware stem.
'Wie ben jij?'
Jonas weet niet goed wat hij moet doen.
Het liefst wil hij wegrekken.
Maar aan de andere kant ...
Je komt niet elke dag een ridder tegen.
'Eh,' stamelt hij.
'Ik ben Jonas, en wie bent u?'

'Ik ben ridder Berend,' zegt de ridder.
'Van kasteel Nachtstein.'
'Kasteel Nachtstein?' zegt Jonas verbaasd.
'Daar heb ik nog nooit van gehoord.'
'Dat verbaast mij niet,' zegt de ridder.
'Het bestaat ook niet meer,
maar vroeger stond het daar.'
Hij wijst naar het bos.
Dan steekt hij opeens zijn zwaard in de lucht.
'Ik zal ze krijgen!' brult hij woedend.
'Dat tuig dat mijn kasteel heeft verwoest.'
Jonas krimpt in elkaar van schrik.
Wat schreeuwt die man hard!
Hij wil hier weg.
Maar de ridder staat midden op het bospad.
Daar kan Jonas nooit langs.
Hij zou wel terug willen rennen,
naar Ellie en de winkel.
Maar Jonas is verstijfd van angst.
Hij kan geen stap verzetten.

Studio

spelling —

Kom je deze tekens tegen?

Doe dan dit.

Kleur het antwoord.

Kruis het antwoord aan.

Zet een rondje om het antwoord.

Zet een streep onder het antwoord.

Schrijf je antwoord op.

Verbind.

Werk samen met je maatje.

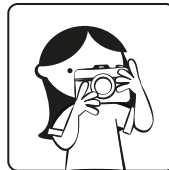
Lees de tip.

hoorwoorden

regelwoorden

onthoudwoorden

les
1

Wat ga je doen?

Je schrijft hoorwoorden met -lf, -lg, -lk, -lm en -lp.

Op verkenning

1

Hoe laat is het op de tekeningen?

Half elf: Rob gaat buiten spelen.

Elf uur: Rob maakt ruzie.

Half twaalf: Rob heeft straf.

_____

Uitleg

Hoorwoorden met -lf, -lg, -lk, -lm en -lp aan het eind van een woord. Je zegt of schrijft geen doffe e na de l.

Lees verder op kaart H12.

Kruis het juiste rondje aan.

Lees de woorden van de week.

Aan de slag

2

Omkring de woorden met een doffe e.

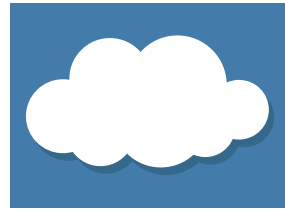

Kijk de opdracht na met je buur.

3

Schrijf de woorden bij de afbeeldingen.

_____

_____

Extra

4

Kleur acht woorden met -lf, -lg, -lk, -lm en -lp.

De woorden staan → en ↓.

Van elk woord is al één letter gekleurd.

p	s	a	h	b	c	w	k	p	t	o	w
n	t	s	e	p	v	o	l	g	f	o	o
w	f	i	l	m	v	l	p	r	e	x	l
f	r	w	p	u	t	f	v	m	e	l	k

Terugkijken

5

Vul in: -lf, -lg, -lk, -lm en -lp.

Geen *wo* _____ aan de lucht!

Ik heb zin in een glas *me* _____.

Ik *vo* _____ de rode pijlen.

We _____ boek lees jij?

We kijken samen naar de *fi* _____.

Het is bijna *twa* _____ uur.

Dat duurt een *ha* _____ uur.

Hij heeft een *he* _____ op zijn hoofd.

He _____ me! Ik zit vast!

Dat is een hoge *go* _____!

les
2

Wat ga je doen?

Je schrijft hoorwoorden met s- en z.

Op verkenning

1

Maak de oefening op het bord.

Uitleg

Hoorwoorden met s- en z- aan het begin van een woord.

- Je hoort s, je schrijft s.
- Je hoort z, je schrijft z.

Lees verder op kaart H13.

Kruis het juiste rondje aan.

H

R

O

Lees de woorden van de week.

Aan de slag

2

Zet strepen tussen de woorden in de slang.

Schrijf de woorden in de juiste kolom.

woorden met s-	woorden met z-

3

Vul s of z in en schrijf.

Oma maakt lekkere _____oep.

_____

Ik vind het fijn om _____amen te zijn.

_____

Mama, ik geef je een dikke _____oen.

_____

Opa wil altijd _____uiker in de koffie.

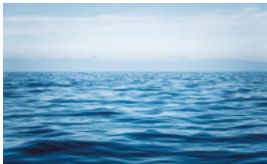
_____

Die koffer is _____waar.

_____

4

Schrijf de woorden bij de afbeeldingen.

_____

_____

_____

_____

5

Kruis de kolom aan waarin alle woorden juist geschreven zijn.

zee	saai	zus	slapen	zwaar	super
sok	zalig	zing	zorgen	sap	slapen
ziek	slok	salto	zak	soet	zwart
zoep	suiker	storm	spreken	zwerf	zonder
sap	zok	sweep	zwaai	zot	zuig
zus	zaag	snel	zebra	slap	zlang
☐	☐	☐	☐	☐	☐

Extra

Terugkijken

6

Vul in: s of z.

Ik vind deze film _____aai!

Ga niet te ver de _____ee in!

Wij gaan _____amen naar het feest.

De _____oep is veel te heet.

Mijn broer ligt _____iek in zijn bed.

Hij doet _____oms raar.

Is die tas _____waar?

Mijn _____us is al elf jaar.

les
3

Wat ga je doen?

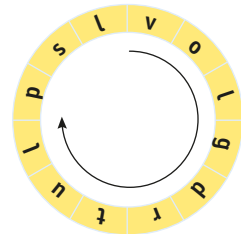
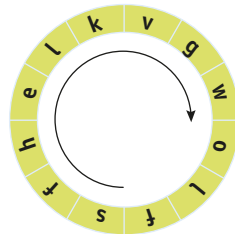
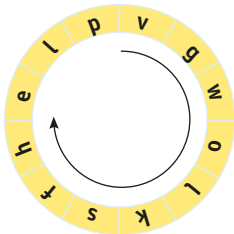
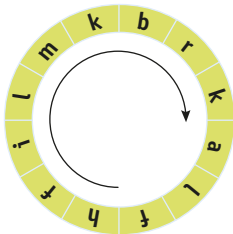
Je schrijft hoorwoorden met -lf, -lg, -lk, -lm en -lp.

Je schrijft hoorwoorden met s- en z.

Aan de slag

1

Zoek de hoorwoorden met -lf, -lg, -lk, -lm of -lp en schrijf op.

_____

_____

_____

_____

2

Zoek de woorden met s- of z-.

Niet spannend, maar _____.

Niet gezond, maar _____.

Geen broer, maar een _____.

Niet vaak, maar _____.

Niet licht, maar _____.

3

Vul in: lf, lg, lk, lm, lp, s of z.

Er zit een gat in mijn _____ *ok*.

Ik vind een *sche* _____ op het strand.

Ik geef mama een _____ *oen*.

Er hangt één *wo* _____ in de lucht.

In de tuin staat een *wi* _____.

Ik begin om *ha* _____ negen.

We eten om *twaa* _____ uur.

Morgen schijnt de _____ *on*.

Ik drink graag *me* _____.

Mijn oma woont aan de _____ *ee*.

Wat ga je doen?

Je schrijft hoorwoorden met -rf, -rg, -rk, -rm en -rp.

Op verkenning

1

Vul woorden in.

Kies uit: **durf** – **sterk** – **berg** – **erg**.

Vechten met de beer?
Geen probleem!
Ik ben _____
_____, hoor!

Die _____ beklimmen?
Geen probleem!
Dat _____ ik best!

Uitleg

Hoorwoorden met -rf, -rg, -rk, -rm en -rp aan het eind van een woord.
Je zegt of schrijft geen doffe e na de r.

Lees verder op kaart H14.

Kruis het juiste rondje aan.

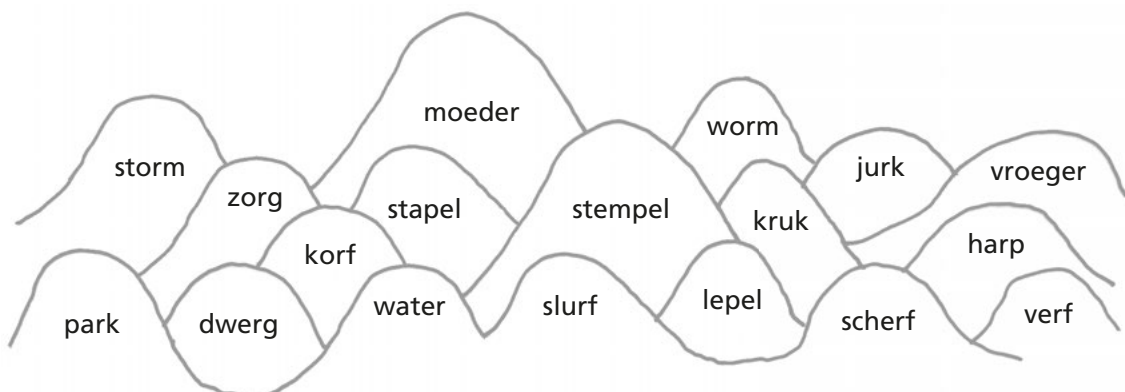
Lees de woorden van de week.

H R O

Aan de slag

2

Zet een kring om de woorden met een doffe e.

3

Schrijf de woorden bij de afbeeldingen.

Alle woorden eindigen op -lf, -lg, -lk, -lm, -lp, -rf, -rg, -rk, -rm of -rp.

zalm

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Terugkijken

4

Vul in: rf, rg, rk, rm, rp, lf, lg, lk, lm of lp.

We lopen in het *ra*_____.

Het is erg *wa*_____ buiten.

Dat mes is heel *sche*_____.

Die *fi*_____ gaat over paarden.

Oma woont in een *do*_____.

Heb je dat *ze*_____ bedacht?

Mama gaat naar het *we*_____.

Ik *zo*_____ graag voor dieren.

Een bal heeft een ronde *vo*_____.

*Vo*_____ jij het spoor?

les
5

Wat ga je doen?

Je schrijft hoorwoorden met meer medeklinkers na elkaar.

Op verkenning

1

Maak de opdracht aan het bord.

Uitleg

Hoorwoorden: je hoort en schrijft meer medeklinkers na elkaar.

Lees verder op kaart H15.

Kruis het juiste rondje aan.

Lees de woorden van de week.

Aan de slag

2

Schrijf de woorden in het juiste vak.

spr-	str-
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

-rst	-tst
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

dorst   straf
spreek
laatst   barst
streep   spring
straat   fietst
sprookje
korst   kletst

3

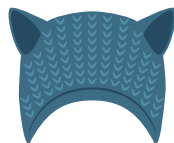
Zet de letters in de juiste volgorde en schrijf.

psru

tmus

ngpsir

krist

epws

toswr

Terugkijken

4

Vul in: spr of str.

Zij trekt een _____ eep.

Ik _____ eek af met Lot.

Hij woont in een lange _____ aat.

Ik _____ ing in het water.

Vul in: rst of tst.

Ik heb enorme do _____.

Zij fie _____ naar het dorp.

Er zit een ba _____ in de vaas.

Op mijn schram komt een ko _____.

les
6

Wat ga je doen?

Je schrijft hoorwoorden met -rf, -rg, -rk, -rm en -rp.

Je schrijft hoorwoorden met meer medeklinkers na elkaar.

Aan de slag

1

Vervang de laatste letter van het woord door een andere letter.

worp *worm*

berm _____

werf _____

ark _____

scherf _____

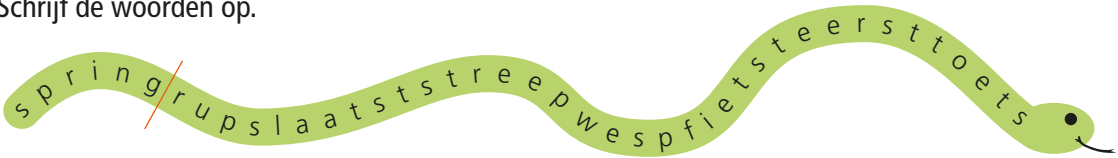
vork _____

slurp _____

2

Zoek de woorden in de woordenslang.

Schrijf de woorden op.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

3

Maak een ander woord met meer medeklinkers na elkaar.

mus *muts*

sok _____

staat _____

rap _____

staf _____

kort _____

spookje _____

kust _____

4

Zet de letters in de juiste volgorde.

krpees _____

akpr _____

stor _____

rschfe _____

trmos _____

rksat _____

Terugkijken

5

Vul aan en schrijf.

Leg de kleren maar in de *ka* _____.Mijn zusje draagt een nieuwe *ju* _____.Die olifant heeft pijn aan zijn *slu* _____.Ik schilder met paarse *ve* _____.Jan *fi* _____ naar school.Mijn arm moet in het *gi* _____.De *ri* _____ van mijn broek is stuk.Ik geef een groot *fee* _____.Mijn mama _____ *ee*kt Engels.Assepoester is een mooi _____ *ook*je.
Extra

6

Schrijf samen een verhaal met zoveel mogelijk woorden uit deze les.

Wat ga je doen?

Je schrijft hoofdletters en leestekens.

Op verkenning

1

Lees de verhaaltjes.

Verhaal 1

silke eet niet en drinkt niet ze voelt zich slecht
ze kijkt somber voor zich uit ze is verdrietig
haar konijn is doodgegaan
silke voelt zich nu eenzaam
ze kan nergens meer van genieten

Verhaal 2

Silke eet niet en drinkt niet.
Ze voelt zich slecht.
Ze kijkt somber voor zich uit.
Ze is verdrietig.
Haar konijn is doodgegaan.
Silke voelt zich nu eenzaam.
Ze kan nergens meer van genieten.

Welk verhaal kun je het makkelijkst lezen? Verhaal 1 of verhaal 2? _____

Hoe komt dat? _____

Uitleg

Hoofdletters en leestekens zorgen ervoor dat je een tekst makkelijker kunt lezen.

Lees verder op kaart R1.
Kruis het juiste rondje aan.

Aan de slag

2

Soorten zinnen.

- Gewone zin: kleur
- Vragende zin: onderstreep
- Zin met uitroepetekens: omkring

Wat ga je doen?

Je oefent geleerde spelproblemen.

Aan de slag

1

Vul in: lf, lg, lk, lm, lp, rf, rg, rk, rm of rp.

Een *sche* _____ op het strand.

Eén *wo* _____ in de lucht.

Ben je *ste* _____? Help dan mee.

Ik begin om *ha* _____ negen.

De *ku* _____ blijft drijven.

Dat *du* _____ ik echt niet.

Hij draagt een *he* _____.

De *be* _____ is hoog.

Dat mes is *sche* _____.

Ik *vo* _____ de pijlen.

2

Vul s of z in en schrijf.

Eerst eten we _____ *oep*. _____

Die kist is heel _____ *waar*. _____

Er zit een gat in mijn _____ *ok*. _____

3

Maak telkens twee woorden.

<i>stree</i> _____	_____ <i>orst</i>	<i>straa</i> _____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

_____ <i>eest</i>	<i>spoo</i> _____	_____ <i>oets</i>
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

4

Vul de leestekens en hoofdletters aan.

ga niet te ver de zee in!
 pas op voor de hoge golven
 ben jij niet bang voor die golven
 ik ben er erg bang voor
 woesj
 daar komt de volgende golf al
 spring je nog een keer

Terugkijken

5

Schrijf de woorden in het juiste vak. Kruis het juiste rondje aan.

H R O <i>duimpje</i>	H R O <i>betaal</i>	H R O <i>kooi</i>
_____ _____ _____ _____	_____ _____ _____ _____	_____ _____ _____ _____

H R O <i>vork</i>	H R O <i>blauw</i>
_____ _____ _____ _____	_____ _____ _____ _____

Wat ga je doen?

Je herhaalt geleerde spelproblemen.

Aan de slag

1

Schrijf de juiste woorden naast de afbeeldingen.

A crossword puzzle grid with a central vertical column of 12 yellow squares. Clues and images are as follows:

- 1. Shell (left)
- 6. Mountain (right)
- 7. Hard hat (right)
- 8. Zipper (right)
- 9. Knit hat (left)
- 10. Cast (left)
- 11. Harp (right)
- 12. Bird's nest (right)
- 12. Sun (left)
- 12. Number 12 (right)

Lees de letters in de gekleurde vakjes van boven naar beneden.

Welk woord lees je? _____

2

Geheim agent Storm heeft dit briefje ontvangen.

Agent Storm heeft jouw hulp nodig.
 Alles is geheim.
 Jij moet dus ook een schuilnaam hebben.

Schrijf je schuilnaam op.

_____

3

Vul de leestekens en hoofdletters aan.

help me toch!
 waarom ben je zo woedend
 ik ben geheim agent 007
 hoe voel je je
 mijn zus is verdrietig

doe het nu
 is de politie er al
 aaah, ik ben bang
 de boef is gevangen
 kun je de code kraken

Zoek nu de plaats. Kijk goed naar de zinnen en tel.

- Als je denkt dat de meeste met een punt eindigen: Park in Zemst
- Als je denkt dat de meeste met een vraagteken eindigen: Kerkstraat in Sluizen
- Als je denkt dat de meeste met een uitroepteken eindigen: Markt in Zoutleeuw

4

Kraak de code om te weten hoe laat je het losgeld moet betalen.

• • • •
 • - • •
 • - • • •
 • • - • •

•
 • - • •
 • • - • •

_____

_____

Morse code

A • - -	S • • •
B - - • • •	T - -
C - - • • •	U • • - -
D - - • •	V • • • -
E •	W - - - -
F • • • •	X - - • •
G - - • •	Y - - - -
H • • • •	Z - - • •
I • •	0 - - - - -
J • - - - -	1 • - - - -
K - - • •	2 • • - - -
L • • • •	3 • • • - -
M - - -	4 • • • • -
N - • •	5 • • • • •
O - - - -	6 - • • • •
P • - - • •	7 - - • • •
Q - - • • -	8 - - - • •
R • • • •	9 - - - - •

Schrijf alle informatie op. Zo kan agent Storm het losgeld op tijd betalen.

Agent: _____ (je schuilnaam)

Plaats: _____

Tijdstip: _____

H12

hoorwoorden - 12

Woorden op -lf, -lg, -lk, -lm en -lp

Soms hoor je aan het einde van een woord **lf**, **lg**, **lk**, **lm** of **lp**.

Na de **l** hoor je geen **doffe e**.

Je schrijft niets tussen de **l** en de **f**.

Voorbeelden

wol**f**   helm**m**
 vol**g**   schelp**p**
 wolk
 schelp**p**

Deze letters noemen we **kleefletters**.

Ze kleven aan elkaar.

Er komt niets tussen.

woorden van de week

de helm
 de schelp
 de wolk
 Ik volg.
 twaalf
 half

extra woorden

de film   de zalm
 de melk   elf
 de tulp   Ik help.
 het volk
 de wilg
 de wolf

H13

hoorwoorden - 13

Woorden met s of z

Je hoort **s** en **z**.

Je schrijft **s** en **z**.

Voorbeelden

sap
 som
 zak
 zuur

Leg je vinger op je keel.

Voel het verschil aan je keel terwijl je spreekt.

zon - som

In een zin hoor je soms **s** wanneer je **z** moet schrijven.

Zeg het woord apart. Dan hoor je wel **z**.

Twee maal drie is zes.

woorden van de week

de sok
 de zus
 saai
 soms
 ziek
 zwaar

extra woorden

de soep   snel
 de suiker   zes
 de zoen   zwart
 de zon

H14

hoorwoorden - 14

Woorden op -rf, -rg, -rk, -rm en -rp

Soms hoor je aan het einde van een woord **rf, rg, rk, rm** of **rp**.

Na de **r** hoor je geen **doffe e**.

Je schrijft niets tussen de **r** en de **f**.

Voorbeelden

slurf	arm
berg	dorp
werk	

Deze letters noemen we **kleefletters**.

Ze kleven aan elkaar.

Er komt niets tussen.

de slurf

woorden van de week

de arm
de berg
de slurf
het park
scherp
Ik durf.

extra woorden

de harp	het dorp
de kurk	het werk
de scherf	erg
de storm	Ik zorg.
de vorm	

H15

hoorwoorden - 15

Woorden met meer medeklinkers

Luister goed naar de medeklinkers.

Schrijf ze in de juiste volgorde.

Voorbeelden

Woorden met **twee medeklinkers**

wesp	kast
rups	fiets

Woorden met **drie medeklinkers**

straat	kunst
spring	korst

Hij fietst.

medeklinkers: **b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, w, x, z**

woorden van de week

de korst
de straat
de streep
de wesp
laatst
Ik spring.

extra woorden

de barst	de rasp
de fiets	de rups
de kast	eerst
de kunst	Ik spreek.
de muts	

Hoofdletters en leestekens

Je gebruikt hoofdletters en leestekens om een tekst leesbaarder te maken.

- Een zin begint met een **hoofdletter**.
- Een mededelende zin eindigt met een **punt (.)**.
- Een vragende zin eindigt met een **vraagteken (?)**.
- Een uitroep, bevel of waarschuwing eindigt met een **uitroepteken (!)**.

Aan het begin van een zin schrijf je een **hoofdletter**.
Zo zie je waar een nieuwe zin begint.

Aan het einde van een zin schrijf je een **leesteken**:

- **een punt (.)**
Ik woon in de stad.
Het boek is spannend.
- **een vraagteken (?)**
Eet jij graag spruiten?
Waar is mijn boek?
- **een uitroepteken (!)**
Doe het licht uit!
Zo lief van jou!

Colofon Studio

Auteurs

Dorien Nagels
Evelyn Mertens
Lisa Vercauteren
Sofie Peeters

Coördinatie en advies

Katrien Daerden
Riet Jeurissen
Hilde Van den Bossche
Jo van den Hauwe

Illustraties en fotografie

Alexandra Pillaert
Adobe Stock
Shutterstock
Studio Wasabi

Projectteam Zwijsen België

© 2021 Uitgeverij Zwijsen N.V., Antwerpen
maakt deel uit van WPG

ISBN 9789463682848
D/2021/1919/062
NUR 191

In deze uitgave van 'Studio taal/spelling' werd gebruikgemaakt van materiaal van 'Estafette editie 3' (methode voor het lager onderwijs van Uitgeverij Zwijsen B.V., Tilburg) en 'Zie zo Taal/ Spelling' (methode voor het lager onderwijs van Uitgeverij Zwijsen N.V., Antwerpen).
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaandelijke toestemming van de uitgever.
Informatie over kopierechten en de wetgeving met betrekking tot de reproductie vindt u op www.reprobel.be.

Aan het verwerven, waar nodig, van toestemming tot overname is door de uitgever de uiterste zorg besteed. Zou desondanks blijken dat een rechthebbende over het hoofd is gezien, dan verzoeken wij deze contact op te nemen met Uitgeverij Zwijsen België N.V.

Studio
taal

Met Studio taal, de nieuwe taalmethode voor leerjaar 2 tot 6,
breng je samen taal tot leven!

www.studiotaal.be

Studio
spelling

Studio spelling vormt samen met Studio taal de perfecte
combinatie voor je spelling- en taalonderwijs.

www.studiospelling.be

Studio taal & spelling bij jou op school?
Vraag nu jouw presentatie!

Onze Zwijsen adviseurs komen graag met de
materialen naar jouw school om *Studio taal* & *Studio
spelling* inhoudelijk toe te lichten.

Bel ons op 03 205 94 94 voor een afspraak.

Uitgeverij Zwijsen België

Klantendienst – telefoon: 03 205 94 94

E-mail: info@uitgeverijzwijsen.be

www.uitgeverijzwijsen.be